

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Oppiani Anazarbei De piscatu libri V

Oppianus <Anazarbensis>

Parisiis, 1555

Oppiani De Venatione Liber I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12729

OPPIANI DE VENATIONE
LIBER I.

IBI fortunate cano, terræ illustre præ-
sidium,
Lumen martiorū amabile Romanorū,
Aufonij Iouis dulcis stirps, Antonine,
Quem magna magno procreauit do-
mina Seuero,

Beato nupta, & beatum enixa,
(Spōsa p̄stātissimi mariti, puerperāq; pulcherrimi part⁹,
Assyria Venus, & non deficiens luna,)
Nihilo inferiorem Iouis Saturnij prole.
(Propitij sitis Titan Phaëthon, & Phœbus Apollo)
Quem quidem pater magnis cum formasset palmis,
Concessit vt haberet omnē tellurem, totūque mare.
Tibi enim florescens parturit almus ager,
Rursūque tranquillum pascit insignia genera mare:
Tibi que omnes fluunt ab Oceano amnes,
Latēque ridens currit illustris matuta.
Tibi equidem velim venationis nobiles artes cecinisse:
Istud mihi Calliope imperat, istud Diana ipsa.
Audiui, vt fas est, diuinam audiui vocem:

Q

Et deæ respōdi vicissim: prior autem me sic cōpellauit:

D. Surge sis, & asperam ingrediamur viam,
Quam mortaliū nondū quis suis calcauit carminibus.

P. Faue veneranda dea: quæ in animo tuo agitas,
Nos sub nostra humana eloquemur oratione.

D. Nolo triēnalem te nunc montanū Bacchū canere,
Non choreas Aonij ad gurgites Asopi.

P. Mittā, vt imperas, Bacchi celebrare nocturna sacra:
Persepe duxi choreas Thyonæo Libero patri.

D. Ne genus heroum dicas, ne nauigantem Argum,
Neque prælia hominū, ne mihi funestū Martem canas.

P. Non dicā bella, nō Martis facinora perniciosissima.

D. Noui Parthorūque clades, & Ctesiphontem:
De bellis nefariis taceto ac relinque cestos.

Odi quos dicunt lusus marinæ Veneris.

P. Audiuius te, diua, nuptiarum expertem esse.

D. Cane pugnæ & ferarum, & virorum venatorum:
Cane genera canum, & equorum pernices cœtus,
Consilia solertia, indaginis sagacis & quæstuosæ officia:
Odia mihi ferina dicito, amicitias canito,

Et thalamos in montibus lachrymis carentis veneris,

Et partus in feris obstetrice carentis nixus.

P. Huiusmodi iussu Iouis magni filiæ:

Audiui, cano. vtinā autem mittā collineatum carmen.

At tu qui ab oriente ad Oceanum vsque imperas,

Placide ambrosiis sub superciliis tuis renidens,

Dextram præbe mansuetam, felicitatis largitricem

Terræ, & vrbibus, & de prospera venatione versibus.

Triplicem venationem deus concessit hominibus,
Aëriam, terrestrem, & marinam amœnam:
Verum non par labor. nam quâ tandē paria fuerint,
Piscem trepidantem è gurgitibus eduxisse,
Et passis volantes alis aues è cœlo traxisse,
Aut cum feris cruentis in montibus certasse?
Sed tamen nec piscatori, nec vtcunque aucupi
Venatio citra laborē: at laborē vnâ oblectatio sequitur
Sola, & labor nullus: at incruenti sunt.
Nempe ille scopulis insidens littoreis
Flexis calamis, & hamis sœuis
Intrepidus piscator impediit solertem piscem:
Oblectatio verò (est) quâdo ferro subter malis confixū
Perquam sublime emicantē super æquora frementem
Marinum tollit per aërem saltatorem (piscem).
Iâ verò aucupi labor iucundus (est). quippe ad venationē
Non ensem, nō falcātū gladiū, non ferreas hastas ferunt.
Sed ipsos ad sylvas comes sequitur accipiter,
Et longæ funes, humidūque mellei coloris viscus,
Quique aeriam calami calcant viam.
Ecquis hæc ausit dicere paris momenti?
Aut regi leoni quis aquilam opponat?
Cum veneno autem pardorum quis murænā cōparet?
Aut thoas cū accipitribus, aut rhinocerotas cū echinis?
Aut larum cum capris, aut cete omnia cum elephanto?
Venatores lupos interfecerūt, thynnos verò piscatores:
Prædatores oues, colūbas ceperunt calamis aucupātes:
Vrsū venatores, & mormyrum piscatores:

Q²

Tigrin autem equites, & mullos piscatores:
 Aprum vestigatores, & lusciniæ visco fallentes.
 Verum tu mihi Nereu, & dij Amphitrites,
 Et aues amantium Dryadum cœtus propitij sitis.
 Quippe vicissim me charæ vocant camœnæ:
 Diis ferarum vastatoribus conuersus eo cantatum.

Primū quidē adolescētes ne mihi valde obesi sunt.
 Etenim inter scopulos conscēdere valde ingentē equū
 Opus necessariū (est:) opus porrò fossam saltu superare:
 Sæpenumero etiā in nemoribus necesse ferā sectari,
 Vt pedibus agilem & leuibus artubus.
 Itaque ne obesi ad venationis certamen eant,
 Ne quid graciles. etenim aliquando dimicare
 Cum feris bellicosus necesse multum venantem virū.
 Proinde mihi corpore sic temperati eant (venatum,)
 Vtrūque & veloci ad currendū, & forti ad dimicandū.

Quinetiam dextra quidem vibrent iacula
 Gemina longa: ensē autem falcatū in medio cingulo.
 Quippe feris amarum dolorem pararint,
 Et aduersus improbos tulerint præsidia viros.
 Læua autem pedes quidem ducat canes, eques verò
 Equorum regat moderatrices habenas.
 Expedite autem tunicam & genuum tenus astrictam
 Gestet, connectatur autem alternis loris:
 Cervicis deinde ex vtraque parte pendulum è manibus
 Pallium cōstrictū habeat ponē, validos super humeros,
 Faciliorem ad laborem: nudis autem pedibus adeant
 Illi quibus vestigia curæ sunt notatu difficilia ferarum:

Vt ne feris ex oculis somnum adimat
Strepitus eorū qui terūtur pernicibus pedib' calceorū,
Nec verò palliū habere multo satius est: quia pallium
Sæpenumero motum flatu increbrescentis venti,
Feras perterrefecit: exilierunt autem ad fugiendum.
Sicquidē bene ornatū habuerūt velox corp' venatores.
Tales enim amat Diana iaculatrix.

Aliās autem alio tempore in feras proficiscantur,
Die ineunte, & die cadente,
Et medio, nōnūquā vespertino, nōnunquā etiā tenebris
Feras sub radiis lunaribus domuerunt.
Aurora quidem tenditur utilis venatori
Omnis serena ad perpetes cursus,
Vere frondoso, & folia decutiente autumnno.
Egregiè enim sunt & equis, & hominibus,
Et canibus sæuis, ad currendum moderata tempora:
Vere aureo, gelidarum nubium expulso,
Quando nauitis apertum est nauigantibus mare,
Alba pandentibus veliuolarum armamenta nauium:
Quando terra hominibus stirpes colentibus gaudet:
Quando & calycibus & floribus nodos soluit:
Aut rursus extremis autumnalibus conuersionibus,
Quando domus floret fructus legentis agricolæ,
Fructus Mineruæ fœcundum quando alueum implet,
Et vua vitium premens prælum gaudet.
Aluearia apum quando floridi faui premunt.
Hyeme autem media, medio die venatum eas:
Cum aliquis in syluis sub antrum se recipiens

Fomitibus collectisque, & breui flamma cumulata
Prope ignem recumbens, parauit prandium lignator.
At æstate oportet vitare flammeas minas,
Incrementumq; solis: iubeo autem in certamen venire
Primum sub diluculum, quando mane rustici
Temonem subter sub affabrefacta stiuā
Terram proscindens iuuenis aptant aratrum:
Aut rursum vesperi, quando sol iuga flectit,
Quando dant signum suis gregibus pastores,
Cum vadunt ad sua rursum stabula
Graues mammisq; & vberibus exundantes:
Qui autem à lapideis usque prodeunt septis
Omnes circum suas charas lasciuiunt matres:
Nempe circum formosas oculos iuuecas truces vituli,
Cæterum circum cornigeras oues balantes agni,
Circumq; capras hædi, & circum equas veloces equulei.
Iam verò tot ferant ad montes saltusque
Administratores strenui venationis illustris instrumēta,
Armæque venaticæ multum spirantia cædem,
Cassēs, nexiliæque vimina, ingentemque panthera,
Retiæque, varrosque, laqueorumque tristes nexus,
Spiculum trifidum, lanceam capitatam,
Telum leporarium, hastiliæq; , & penatam velocem sagittam,
Enses, securæque, leporum interfectoremque tridentem,
Vncinos curuos, plumbo vinctosque annulos,
Spartæum funem, beneque textam pedicam,
Nexusque, vallōsque, maculosasque plagas.
Equos autem venatum in primis generosos ducant,

Mares: non solum quòd deteriores sunt pedibus
Fœminæ, ad peragendum longum cursum in saltibus:
Verùm quòd vitare necesse est cubilis amâtem animũ
Equorum velocium, equam autem procul tenere,
Vt neque hinniant cupidi coitus,
Atque audientes planè, tristem fugam incant
Hinnuli, capræque veloces, & timidus lepus.
Equorũ autè varia genera, quot nationes infinite homi-
Quot mortalib⁹ genera diuisa sunt fruge vescētib⁹. (nũ,
Verũ tamen dicam qui inter omnes præstantes (sunt,)
Quique equestribus excellunt pugnis:
Tyrreni, Siculi, Cretenses, Mazaces, Achæi,
Cappadoces, Mauri, Scythæ, Magnetes, Epei
Iones, Armenij, Afri, Thraces, Arabes.
Equum autem inter omnes egregium obseruarunt
Periti curriculum circēsium, & armentorũ custodes,
Forma qui huiusmodi toto corpore ornatus est:
Argutum super ceruicem arduum altè caput
Tollat, ingens ipse qui sit teretibus membris,
Alto capite: extrema autem mala versus collũ vergat:
Latũ sit letũmq; superciliorũ discriminẽ: ex tēporib⁹ autè
Circum frontem comarum crebræ alludent capronæ,
Oculus acer, flāmeus, palpebrarũ suggestu truculentus,
Patulæ nares, os autem latum, aures breues,
Curuum collum sit ceruicem habentis hispidam equi,
Vt cùm crinita iuba nutat galea:
Amplum sit pectus, longum corpus, lata terga,
Et spina duplex in medio coxas opimas reddens;

Extendatur autem magna ponè pilis profusa cauda:
 Fœmora autem compacta, musculosa: cæterum subter
 Rectæ prolixæque pedum longæ tibiæ,
 Ac valde graciles, & carne carentia crura,
 Cuiusmodi cornigeris ventosis pedibus ceruis:
 Et talum flexum habeat, obeat autem rotunda vngula
 Altè satis à terra, densa, cornea, solida.
 Talis mihi eat in acre ferinum bellum
 Animosus, certaminis socius, martius, strenuus equus.
 Tyrrhenique tales, atque Armenij, & Achæi,
 Cappadocésque præclari, ante Taurû (montè) pascuntur.
 Miraculû porrò Cappadocibus ingēs animaduerti per-
 Quandiu quidem primæuum in ore dentè, (nicibus.
 Et molle ferunt corpus, sunt segnes:
 Velociiores autem sunt, quanto magis consenescent.
 Illos ad bella fortia armato,
 Sæuâsque in feras. nam egregiè animo si sunt,
 Ad armis occurrendû, ad densâque rûpendam aciẽ,
 Ad ferâsque aduersum martias dimicandum.
 Quo pacto enim in præliis martius audiat equus
 Clangorem pugnâ incitantè longarû bellicû tibiæ?
 Aut quomodo contrà aspexit inconniuentibus oculis,
 Iuuenibus cohortem confertam armatis,
 Et æs splendidum, & coruscans ferrum?
 Et didicit quâdo manere oportet, quâdòq; rursus impe-
 Et didicit audire fortium tesserâ ducum? (tû facere
 Sæpe etiam hostium virorum accessit ad arces:
 Quietus scutatum, pinnatum, quando mortalibus
Clyp

Clypeus supra caput transuersum clypeum firmat,
Quando cupiunt hostium urbem excidere
Et æquor extruunt sublime septem bouum tergoribus,
Artificiosum, dæsum, multis vmbonib⁹ vallatū, ac cōtra
Æs emicat solaris:repentè autem retro (splendor
Reflexo radio fulget multus æther.

Quippe equis egregie natura largita est solers
Hominum audaciā, & in pectoribus docilem animū.
Semper agnoscunt suum charum equisonem,
Et hinnunt conspicati illustrem ducem,
Et qui bello ceciderit multum gemunt socium.
Equis in pugna fregit aliquando vincula silentij,
Et naturæ leges superauit, & accepit vocem
Humanam, & linguam similem hominibus.

Equis verò martius Macedonis regis
Bucephalus armis contrà dimicabat.
Equis super spicas currebat leuibus pedibus:
Alius super mare, neque vngulam tinxit.
Equis super nubes chimæræ interfectorem vexit virū:
Et hinniens aliquando equus equisonis dolis
Fecit Persarum Asianorum regem.

Eximiè autē rursus veneratur naturā: istud penitus in-
Ad coitū accedere ad quē nefas: sed manēt (credibile,
Impolluti scelerum, castam autē cōplectūtur venerem.
Audiui vt olim locuples quidam paterfamilias,
Egregium habebat in agris equorū armentalē gregem,
Quos omnes deinde cum peremisset funditus
Equinus morbus, reliquit duos, matrem solam,

R

Et matris charæ subrumum adhuc pullum.
Cæterum postquam adoleuit, tentabat improbus vir
Matrem nati sui in vlnas mittere.
Eos verò vbi vidit recusantes admissuram,
Et nuptias vtrisque interdictas, statim deinde
Nefaria moliens, dolosum consilium texebat,
Sperans se reuocaturum sobolem equis denuo.
Ambo quidem primū obuoluit, altius dolos versans,
Alio corio, deinde verò perungit vnguento
Totum corpus odorato, fragrante. sperabat sane
Odorem ducem se oblitteraturum amicitia:
Ac fefellit, dij vestrā fidē, faciens sceleratē, & perpetratē
Cōmunes execrandæ nuptiæ, inuisissimæ equis, (sunt
Cuiusmodi apud homines contractæ sunt olim
Thebanæ nuptiæ incestæ miseri OEdipi.
Illi autem vbi nudati suum scelus intellexerunt,
Obliquis verò aspexerunt tristes oculis,
Illa quidem misera non natū natum: ceterū ille repente
Miser maritus, incesto pollutus cubili, non matrē matrē
Altè sanè se arrexerūt implacabiliter fremētes, (infelicē,
Vinculisque ruptis ibant clarè hinnientes,
Veluti deos beatos testes implorantes sceleris,
Dirāsque precantes damnofo pronubo.
Tandem autē lugentēsque & effrenato impetu ruētes,
Aduersis scopulis sua capita illidentes
Ossa cōminuerunt: suam autem vitam peremerunt,
Sue sibi necis auctores, inclinatis alteri⁹ in alterū capiti-
Sic fama vetus gloriam equis magnam canit. (bus.

Equorū autē quorcūq; genera educauit immēsa tellus,
Celerrimi Siculi, Lilybeum quique depascuntur,
Et tricipitem montem, vbi operimentum Enceladi
Flamma ætherea ructantis fulminis
Siculæ Ætnæ feruet æternus ignis.
Velociores autem Siculis ad Euphratis fluentia
Armenij, Parthique profunda coma sunt:
Attramen & Parthis eximiè excellunt Iberi
Velocioribus pedibus quadrupedantes solo.
Illis forte sola contrā comparari possit
Aquila in ætheriis præpeti emicans volatu plagis,
Aut accipiter passis volans alis,
Aut delphis per canos labens fluctus:
Tantum Iberi sunt pernices pedibus ventosis:
Verum parui imbecilliq; viribus, & malè fortes animo,
Et cursu in exiguis deprehenduntur spaciis.
Speciem autem insignem indyto corpori induerunt:
Vngulā verò non firmam, luti alumnam, latè calceatā.
Maurorū autē velocia genera multo præstant omnibus,
Cursibusque longis, & laboribus duris.
Et Libyci post eos, longum cursum perficiunt.
Species autem vtrisque similis, præter quàm sanè
Maiores aspectu Libyci fortes sunt:
Sed corpore longi, lateribus enim amplectuntur
Aliorum latera, costam, pectinēque, quocirca sunt
Ampliores specie & maiores ad statim capeffendos
Bonī autē solis ferre æstuosum impetum, (cursus:
Et meridionales sitis acres minas.

Equi autem Tyrrheni, & ingentia Cresia genera,
Vtrunque, & veloces ad currendum, & longi sunt:
Mauris velociores Siculi, sed Siculorum animo,
Et cæsi sunt, & eximie oculis micantes,
Et soli ferunt magnum rugitum leonis.
Quippe feras in alias alia genera
Equorū idonea multa (sunt,) quæ tibi loquuntur oculi,
In pedibus insignes ceruos, cæruleos armato:
In vrsos, glaucos: & in pardos, sanguineos:
Flagrantes autem equos igneis oculis, in apros:
Cæterum oculorū acie fulgētes, cæcios, in cæsios leones.
Pulchritudine autem inter omnes est eximius equus
Nissæus, quem ducunt locupletes reges,
Pulcher aspectu, mollis que ad ferendū, parēte habena,
Argutus quidē capite, verū numerosus profunda iuba
Exultans vtrique flauis iubis. (ceruice,
Quinetiam aliud genus decorum spectato,
Maculosum, conspicuum, quos oryngas vocant:
Aut quod pulchricomis in montibus crescunt,
Aut quod valde cupiunt in fœminas ruere.
Duæ autē in oryngib⁹ sunt vario flore distinctæ formæ.
Quippe alij ceruicem, & crine decora lata terga
Picta habent longis crebro cingulis,
Tigres quo pacto, velox celeris Zephyri soboles,
Alij autem rotundis in orbem variantur
Maculis crebris similiter ac pardi:
Quos adhuc pullos pinxerunt artifices viri
Candente are, longum pilum inurentes.

Sæpe autem alia mortales solertissima excogitarunt,
Pullum pingere, etiamnum in vtero matris agentem.
O quanta solertia, quanta mortalibus inest mens.
Fecerunt utcumque voluit, reddiderunt varia specie insignes
Matris adhuc lacteis qui concipiuntur ilibus. (equos,
Quando enim foeminam peruasit libidinosus impetus,
Equum autem prope vadentem inclytum magnanimum expectat,
Tunc pingunt maritum formosum: undique autem
Totum corpus maculosis circum coloribus delineant,
Et ad cubile adducunt forma superbientem.
Ut verò quispiam adolescens ab ornatricibus mulieribus
Vestibus candidis, & floribus purpureis
Redimitus, spiransque Palaestinum unguentum,
In thalamum vadit, Hymen hymenæum cantans:
Sic equum properantem, nuptialiaque hinnientem
Coram sua coniuge illustrem maritum spumantem,
Diu retinent chari cupidum cubilis:
Tandem tamen dimittunt amabilem in complexum.
Ea autem gravida facta maculosum generavit pullum,
Vtero mariti foecundo semine hausto,
Accepta verò forma discolore oculis.
Eadem etiam illi quibus calami curæ sunt,
Excogitarunt solerti ingenio aucupes,
Quando variant & tingunt columbis pipiones.
Cum enim in venerem veloces columbae vadunt,
Quae miscentur rostris gemebundis coniugis,
Tum consilium texuit inclytum mansuetarius vir:
Iuxta autem foeminas posuit coloribus varia multa

Pallia purpurea: at illæ limis oculis iactatis
 Animo oblectatæ pariunt purpureos pullos.
 Quin etiam sic Lacedæmonij callida commenti sunt,
 Suis charis vxoribus, quando ventre catuliunt,
 Pietas in tabulis prope posuerunt splendoras formas,
 Eos qui olim effulserunt specie inter homines ephēbos,
 Nireum & Narcissum, fortem Hyacinthum,
 Castorēmq; galea insignē & Amyci interfectore Pollu-
 Adolēscētēsq; iuuenes, quique inter diuos egregij, (cē,
 Phœbum laureatum, & hederigerum Bacchum.
 Illæ verò oblectantur venustam formam conspicatæ,
 Pariuntque formosos pulchritudine attonitæ.

Hacten' quidē de equis: verū descēde chare anime
 In viam canum: ac qui plurimi ex omnibus canibus
 In primis censentur, valdeque venatoribus curæ sunt:
 Pæones, Ausonij, Cares, Thraces, Iberi,
 Arcades, Argolici, Lacedæmonij, Tegeatæ,
 Sarmatici, Gallici, Cretici, Magnetes, Amorgi,
 Et quotquot Ægypti arenosas ad ripas
 Armētorum custodes (sunt) Locri, glaucique Molossi.
 Quod si tibi miscere placuerit generosa genera,
 Vere primū cubile præbeto canibus.
 Vere enim magis venerea curæ est res
 Et feris & canibus & exitiosis anguibus,
 Aëriisq; auibus, & marinis piscibus.
 Vere quidem tetro vipera suffusa veneno
 Adit cubile ad littus marinæ coniugis.
 Vere mare totum etiam perstrepat venere,

Et pisces coeuntes surriunt in tranquillitate.
Vere etiam columbæ ruunt in columbas:
Equi autem armentales in equas armantur:
Tauri verò agrestes in iuuenecas feruntur,
Et arietes tortuosi vere oues ineunt,
Et apri ignei subant fues,
Et hirci hispidis inequitant capris:
Atque adeo ipsis hominibus vere magis amores.
Vere enim popularis ingrauescit venus.
Genera verò tibi canum admiscenti curæ sunt,
Congruæque inter se, similēsque egregiè stirpes,
Arcadicos cum Eleis misceto, cum Pānoniis Creticos,
Caricos cū Thracibus, Tyrrhenā stirpē cum Laconib⁹:
Sarmaticūmq; maritum adducas ad Ibericā sponsam.
Sic quidē benè miscueris, verūtamē p̄stātissima omniū
Genera manent simplicia: ista præcipue notarunt
Viri venatores, ex verò infinitæ stirpes sunt:
Quarū nimirū & formæ, & species huiusmodi sunt:
Longum, validum corpus, amplum, & caput
Leue, oculis decorum: cærulei fulgeant oculi:
Dētib⁹ serratum, diductum sit os: parū autē supernè
Auriculæ tenuibus obducantur membranis.
Collum longum, & pectora subter valida,
Lata: priores verò breuiiores pedes sunt:
Rectæ crurum, longæ, prolixæ tibiæ,
Lati armi, costarum obliqui processus,
Lumbi torosi, non pingues: cæterum ponè
Gracilisque & porrecta sit longa cauda.

Tales quidem ad longos armentur cursus,
 In damas, & ceruos, & ventoso pede currentē leporem.
 Pugnaces rursus alteri, quib⁹ ad hostē sustinendū virtus.
 Qui etiā tauros adorti sunt grandia palaria habentes,
 Et apros violentos irruentes interfecerunt:
 Qui neque leones suos timent reges,
 Ampli, collibus similes in agris fastigia tollentibus:
 Paulo magis sima quidē sūt facie, minacia verò supernè
 Prolinēt orbi superciliorum frontis discrimina, & flā-
 Oculi, glauca micantes acie: (mei
 Pellis tota hirta, firmum corpus, lata terga.
 Veloces autem non sunt, verū virtus intus multa,
 Et robur immemorabile, syncerū, & anim⁹ nihil verēs.
 Igitur iam ad venationem armato huiusmodi genera
 Pugnacium canum, qui belluas omnes persequuntur.
 Colores autem albique perquā mali, nigrique.
 Neque enim solis perferre vim facile possunt,
 Neque niuosi vim hyberni temporis.
 Illi autem inter omnes præstant canes,
 Quibus similes formæ multū feris crudiūoris,
 Ouium interfectores lupis, aut tigribus pernicious,
 Aut etiam vulpibus, celeribusque pardis:
 Aut qui Cereri persimilem speciem habent
 Tritico cōcolores. valde enim veloces strenuique sunt.
 Quòd si tibi solers catulorum æductio curæ est,
 Ne vnquam lactentur catuli recenti mamma
 Caprarum, aut ouium, neque domesticis canibus:
 Quippe segnes atque nullius precij ingrauescerent:

Sed

Sed aut ceruarum mamma mansuetæque leænæ,
Aut caprearum, aut noctiuagæ lupæ.
Nam sic & fortes, & celeres admodum reddideris,
Similes ipsi lactiferis nutricibus.
Cæterum paruulis nomina catulis
Breuia impone, velocia omnia, velocem ut vocē audiāt.
Equis autem validis familiares venatoriis,
Iam inde à paruulis sint, hominibusque omnibus
Assueti, & blandi, solis autem feris infesti:
Ne latrare velint, quandoquidem valde venatoribus
Silētium sanctum est, potissimū tamen indagatoribus.
Genera porro vestigationis obscuræ sunt duo,
Virorum & canum: nempe homines callidi
Oculis notarunt, & deprehenderunt vias:
Naribus verò canes vestigia omne genus signarunt.
Iam verò hominibus est commodum tempus
Hybernum, indagant autem nihil laborantibus oculis.
Propterea quod in niuibus scripta omnia simul cernūtur,
Et luto manent impressa similia pedi.
Infestū verò ver canibus, commodus autē est autūnus.
Vere enim plantis abundè herbarum nutritrix tellus
Floribus referta est, odorata: vndique autem passim
Florida prata citra cultum purpurascunt,
Et omnem indagatoribus sagacibus canibus
Odorem veterem obliterant arua.
Sed frugifero dulcibus vuis fœcundo autumno
Herbæ & plantæ & flores senescunt:
Nudus autem catulis manet ferinus odor.

S

Est porrò quoddā catulorū genus strenuū vestigatorū,
 Paruū: verū tamen quod magna dignū sit celebratione:
 Quos educarūt sœuæ gentes Britannorū tergo pictorū:
 Cæterum nomine eos Agassæos nominarunt:
 Quorum nempe magnitudo similis vilibus
 Liguritorib⁹ domesticis ad mensam parasitātib⁹ canib⁹:
 Curuum, vescum, hirtum, oculis languidum:
 Verum vnguibus pedes armatos habens sœuis,
 Et crebris dentibus munitum venenatis:
 Naribus porro longe præstantissimus est Agasseus,
 Et ad vestigandum optimus: quoniā & terrā peragratiū
 Ad vestigiū inueniendū multum sagax (est:) verū & ad
 Solers aerium valde notandum odorem. (ipsum

Atque aliquis venatorum explorare catulos
 Cupiens, ante portas excelsas,
 Aut mortuum, aut viuū fert manibus leporem:
 Vadit autem prorsum tractum semitæ
 Primum quidem rectum, deinde obliquum ducens,
 Læua, dextra, sinuosam viam vndique implicans:
 Verum vbi valdè longè ab vrbe & portis
 Venerit, tum sanè fossa facta infodit.
 Reuersus autem in urbem retrorsum extéplo adducit
 Prope viam canem acrem: cæterum ille statim
 Excitatus est, fremítque leporario ex odore:
 Vestigia verò indagat per terram, nec valdè inuenire
 Cupiens potest: valde autem sollicitus vagatur.
 Quæadmodū autē quando aliqua puella decimū circa
 Primipara puerperij à doloribus iecta, (mensē lunæ

Soluit quidē crines, soluit verò ornamenta māmārum:
Ac sine tunica miserāque, & absque redimiculo capitis
Errat quocunque per ædes, & dolore cruciata,
Modo in vestibulum pergit, modo rursus
In cubile tendit, modo in pulueribus abiecta
Lamentatur roseas lacerans genas:
Sic ille animum exedentibus affectus doloribus,
Huc & illuc properat, & ordine scrutatur
Omnem lapidem, & omnē clium, & omnē tramitē,
Arborēsque, vitēsque, & sepes, & fundos.
Verum vbi vestigium tandem aërium nactus fuerit,
Gestit, gannitque lætus, quemadmodum parvæ
Lasciunt iunices circum iuuenas vbere grandes:
Sic etiam illi valdē animus gaudet: ruens autem
Vertitur obliqua incedens per spacia.
Neque verò eū abduxeris, ne si lōgissimē quidē ducas:
Recta autē tendit pertinaciter, suavi apprehēso odore,
Quoad finem laboris, & ad meram peruenerit.
Quod si eum armes in non captos lepores,
Clāculū quidē accedit, in vestigium autē vestigiū figit,
Summissus sub vitibus tectus, aut stipulis.
Quemadmodū prædo hædorū raptor, quique pastore
Dormientem prope obseruans placide accedit:
Verum vbi ad lustra leporaria propinquauit,
Celeriter exilit sagittæ similis, aut angui
Sibilanti, quem excitauit suum ante quiescentem
Venenum latibulum messor, aut aliquis arator:
Sic ille lætus celer exilit: quod si ceperit,

Facile quidem acutis perempto vnguibus,
Et malis capto onere magno occurrit:
Celeriter adfert laborans, onustusque accedit.
Cuiusmodi autem ex segete vehit fruges messis,
Onustumque tritico in villam vadit plaustrum:
Id autem conspicati prodierunt frequentes rustici,
Illicet obuiam occurrentes, alius rotas vrgens,
Alius vehiculum, alius axem bobus adiuuans:
In villam autem ubi peruenerunt, soluerunt temonem:
Tauri verò sudantes respirarunt à labore:
Animus autem fatigati valde lætatur aurigæ:
Sic ille venit onus malis portans.
Cæterum hic occurrit lætus celer venator:
Ambos autem sublatos, à matre alte terra,
Amplectitur feram, & illum feræ interfectorem.